

Kopie dle Švýcarů. První vůz Tram 2000 na Ukrajině získal nízkopodlažní článek

13.12 2025 18:53, Libor Hinčica, Tramvaje

Dne 1. 12. 2025 byl při menší slavnosti v ukrajinském městě Vinnycja představen první z modernizovaných vozů ze švýcarské rodiny „Tram 2000“ (originálně značený jako typ Be 4/6), u kterého došlo k doplnění středního nízkopodlažního článku. Ten byl vyroben na Ukrajině, avšak podle dokumentace poskytnuté švýcarskou stranou.

Vinnycja dlouhodobě udržuje úzké vztahy se švýcarským Curychem, od něhož v minulosti získala početnou flotilu tramvají přezdívaných „Mirage“. Po napadení Ukrajiny ze strany Ruské federace nabídl Curych městu další vozy, které s ohledem na postupnou obnovu vozového parku již byly nadbytečné. Na rozdíl od většiny případů darování vozidel, kdy darující ponechávají náklady na přepravu na ukrajinské straně, hradí v případě curyšských vozů veškeré faktury spojené s transportem švýcarská strana. A nejen to. S vozidly dodala také kompletní dokumentaci, zajistila proškolení personálu, předala náhradní díly atp. Pomoc je tedy v tomto případě opravdu všestranná a velmi dobře organizovaná.

Tramvaj Be 4/6 ev. č. 430 z roku 1977 se dočkala jako první na Ukrajině doplnění nízkopodlažního článku vyrobeného podle švýcarské dokumentace. (foto: město Vinnycja)

Předmětem daru byly tramvaje Be 4/6 patřící do širší rodiny vozů Tram 2000, která byla vyráběna od roku 1976 až do roku 1994, avšak v různých provedeních (standardní i článkové vozy, pro městskou i příměstskou dopravu, ve verzi motorového vleku i jednotek metra atp.). Největším provozovatelem zůstal Curych, pro který byly tramvaje původně vyvinuty.

Do Vinnycje mělo nejprve zamířit jen 35 z vyřazených vozů, později ale vedení města souhlasilo s navýšením počtu darovaných vozidel, takže jich nakonec mělo na Ukrajinu zamířit 67. Šlo nejprve o nejstarší vozy z let 1976 až 1977, na které navázaly mladší tramvaje z let 1985 až 1987. S ohledem na to, že tramvajím byla věnována pověstná švýcarská údržba, byla většina tramvají ve velmi dobrém technickém stavu, několik „horších kusů“ bylo předáváno záměrně coby donoři náhradních dílů.

Pohled do nově vyrobeného středního článku během modernizace. (foto: město Vinnycja)

Všechny darované vozy reprezentují původní provedení Be 4/6, tj. dvoučlánkové vozy usazené na trojici podvozků, z nichž dva jsou hnací a jeden běžný. V Curychu jsou však provozovány také modernizované vozy označené jako typ Be 4/8. Ty vznikly úpravou nejmladších curyšských vozů z let 1992–93, do nichž byl v letech 1999 až 2005 dosazen nový střední nízkopodlažní článek vyrobený společností Winpro (v roce 2005 byla převzata Stadlerem). Délka takto rekonstruované tramvaje se prodloužila z 21,4 na 28 m a kapacita se navýšila o 18 míst k sezení (na 68) a 21 k stání (na 75). Nový běžný podvozek dodala společnost Alstom. Nízkopodlažní verze původního modelu Be 4/6 si měl při jedné ze svých návštěv ve Švýcarsku povšimnout i primátor Vinnycje, který začal sondovat možnosti obdobné modernizace pro část darovaných vozidel přímo na Ukrajině.

Švýcarská strana opět poskytla maximální součinnost a předala na Ukrajinu veškerou dostupnou dokumentaci ke konstrukci vloženého dílu a jeho uložení, zajistila školení pro pracovníky dílen především ve vztahu k nutnosti úprav spojení článků atp. Vinnycja vypsala počátkem roku 2025 výběrové řízení na výrobce hrubé stavby nízkopodlažního článku, které vyhrála společnost UKRTORGSERVIS přímo z Vinnyje, jež nabídla výrobu za cenu 1 021 000 hřiven včetně DPH, což je zhruba půl milionu korun. V létě pak byla vypsána další soutěž na identický předmět plnění, která měla stejného vítěze, nicméně cena výrazně poskočila na 1 620 000 hřiven (opět včetně DPH; přibližně 810 000 Kč).

Okna, dveře, sedačky i dodatečný podvozek byly vytěženy z vozů Be 4/6 sloužících jako zdroj náhradních dílů. (foto: město Vinnycja)

V původní výkresové dokumentaci bylo nutné provést některé úpravy, a to především s cílem minimalizovat náklady na kompletaci vozidla a vycházet z dostupné součástkové základny. Na první pohled je tak patrné, že ve srovnání se švýcarskými „originály“ Be 4/8 není dodržena výšková linie oken. Ta je u vozů provozovaných ve Švýcarsku nižší, Vinnycja se ale rozhodla využít okenní tabule z vozů Be 4/6 sloužících jako zdroj náhradních dílů. Stejným způsobem byl získán i nezbytný čtvrtý podvozek, pro který ze Švýcarska doputovaly v červenci 2025 navíc řídicí jednotky brzdového systému. Z odstavených tramvají Be 4/6 byla použita také sedadla, dveře atp. Finální montáž si zajistil sám dopravce ve svých dílnách.

První vůz ev. č. 430 (z roku 1977) byl uveden do provozu, jak už zaznělo v úvodu, dne 1. 12. 2025. Po modernizaci získal ve shodě se švýcarskými vozy označení Be 4/8, alternativně pak též Tram 2000M. V příštím roce by město rádo dostalo na koleje další čtyři obdobně modernizované vozy.

Tramvaj Be 4/6 získala po modernizaci ve shodě s originálním provedením ve Švýcarsku označení Be 4/8, případně se též používá Tram 2000M. (foto: město Vinnycja)

Url: Kopie dle Švýcarů. První vůz Tram 2000 na Ukrajině získal nízkopodlažní článek